

Piira Nama 2 me Nama 6.—Mo te taha ki te kereme a Erueti Peene mo te poraka nui o Hikurangi-Horomanga, kei te kaha nga kupu whakahe mo te whakapapa i homai e ia; ara e penei ana:—

Te Ngako II
|
Hinetu
|
Kiore = Te Ureiti
|
Te Ikakoroapeke

a ko Mika te Tawhao, ko Nikora te Ao-ote-rangi, me etahi atu e tino whakahe ana. Otira ki ta matou whakaaro mehemea he tika tena whakapapa kaore rawa e kore te hapainga e Mehaka Tokopounamu hei take mo ratou ko tona taha ki te poraka nui tonu o Hikurangi-Horomanga i te wa i whakahengia ai o ratou ingoa mo taua whenua i te aroaro o nga Komihana tuatahi; heoi ano o ratou take i uru ai mo era wahi anake o te poraka nui e karangatia nei ko Tiritiri, me Oputea, i raro i a Totarawahia me Te Eanga-o-te-Marama. No reira ki ta matou titiro e hara a Hinetu i te tamaiti a Te Ngako II, moko-puna a Te Hina.

Engari kei te whakaaetia te noho a Mauri Peene ki etahi kainga i whakahuahuatia i runga o te whenua, i a ia e noho ana i tona matua whangai i a Tiwha, me Waihua. No reira ka tohutohu penei atu matou, kua whakaaro matou kia tekau hea mo Mauri i roto i te poraka nui o Hikurangi-Horomanga, a mo tona paanga ki Tiritiri kia rima hea mona; kia toru hea mo ia mea kotahi o ana tamariki, a mo nga mokopuna kia rua hea i te mea hotahi, mo Tiritiri anake; ara hui katoa e ono tekau ma rua nga hea mo Mauri me tona rarangi ingoa mo Tiritiri anake.

Piira Nama 3.—Na mo te piira a Hahona te Okoro, whakahe mo nga hea o nga tangata 183 i roto i te ota mo Hikurangi-Horomanga Poraka, he roa nga korero mo tenei keehi, a mutu noa.

Ka tu mai a Te Whaiti Paora, tetahi o nga tino tangata o Patuheuheu Hapu, ka tono ki tenei Komihana kia kaua e patua nga hea o nga tangata e whakahengia ana e Hahona te Okoro, me kati tonu i nga hea i roto i te ota; a kaore hoki i whakahengia e Hahona tena tono. No reira ki ta matou whakaaro me whakakore atu taua Piira Nama 3 a Hahona te Okoro ma, a me whakatuturu nga ingoa me nga hea o aua tangata—i whakahengia nei e taua piira—i roto i te ota.

Piira Nama 10.—Mo te keehi whakanuku hea a Te Wakaunua Houpepe me etahi atu, he nui nga korero kua puta ki o matou aroaro, a kua tino marama kia matou na Te Wakaunua ake ano me etahi atu o Ngati Rongo te kupu i mua, ara i te wa o te Komihana tuatahi, kia iti he hea mo ratou i roto i tenei poraka, ko te take, ko Patuheuheu hapu heoi ano te whenua i pa ai ratou ko tenei anake. Kaati he tino kupu nui tena, a kaore matou e kaha ki te whakaae kia whakahengia ano e Te Wakaunua i naia-nei ana kupu ake ano. A ko ta matou kupu tenei me whakakore tana keehi.

Piira Nama 8.—Na mo te rarangi ingoa whakauru a Kareko Whakaki mo te wahi o tenei poraka e karangatia nei ko Oputea, hui katoa e whitu aua ingoa, a e rima tekau ma rima nga hea mo ratou; i te mea kaore he kaiwhakahe ki ta matou whakaaro me whakauru atu aua ingoa e whitu me nga hea i tonoa mo ia tangata o ratou mo taua piihi anake nei mo Oputea.

Piira Nama 5.—Mo te tono whakauru a Matiu te Kurapa me Te Mauniko Matiu kia whakaurua o raua ingoa e rua ki te ota, me o raua hea, hui katoa e whitu hea, mo te wahi e karangatia nei ko Tiritiri, i te mea kaore he kai-whakahe, ki ta matou whakaaro me uru o raua ingoa me o raua hea ki te ota mo taua wahi ara mo Tiritiri anake.

Piira Nama 10.—Mo te taha ki te tono whakauru i nga ingoa tangata kotahi tekau, timata i te ingoa o Paora Hiki tae noa kia Maria Tote, me o ratou hea hui katoa e wha tekau ma waru nga hea, ki te poraka nui tonu o Hikurangi-Horomanga; i te mea kaore he kai-whakahe, ki ta matou whakaaro me whakauru nga ingoa o aua tangata kotahi tekau me nga hea e wha tekau ma waru e tonongia ana mo ratou ki te rarangi ingoa mo te poraka nui; me te hea o Te Wakaunua Houpepe, Nama 171 i roto i te ota, me whakahoki iho kia iwa hea mona; me to Te Korowhiti Hira, Nama 242, kia iwa hea mona; me to Te Pouwhare te Roau, Nama 258, kia wha hea mona; i te mea na aua tangata e toru i tono kia tangohia te hea kotahi i runga i ia o o ratou paanga hei whakakapi i te toru hea mo Maria Tote.

Piira Nama 1, Nama 7, me Nama 9.—Ko enei piira e toru i unuhia e nga kai-piira; a whakaaetia ana e nga tangata katoa; no reira ki ta matou whakaaro me whakakore atu.

Ko nga rarangi ingoa hou kua apititia atu ki te ota o tenei whenua, kua tohungia ki te reta "A," e whakaatu ana i nga ingoa me nga hea o nga tangata e tohutohungia atu ana kia apititia atu ki te ota mo ia piihi motuhake o tenei whenua kua whakahuahuatia ake nei.

Ko nga tangata e whitu e mau ake nei nga ingoa i raro, he tangata i kowhiria e nga tangata nona te whenua i roto i a ratou hei mema mo te Komiti Hapu mo tenei poraka, a i whakaaetia ano hoki e nga tangata katoa o taua whenua i tae mai ki te aroaro o tenei Komihana i te nohoanga ki Te Whaiti i te 23 o nga ra o Maehe, 1907.

1. Te Wharepapa Peita.
2. Mika te Tawhao.
3. Te Ao-o-te-Rangi Rihipeti.
4. Hahona Hemi.

5. Tihema te Hau.
6. Natana Koura.
7. Te Hira Tangohau.

GILBERT MAIR (Tawa).
D. F. G. BARCLAY (Pakere).
PARATENE NGATA.